

VOSS PRODUCTION AS
Att. Olaf Grimsmo
Vatnestrøm industriområde 5
4730 VATNESTRØM

Saksbehandler, innvalgstelefon
Liudmila Pechinkina, 37017847

Oversendelse av endret tillatelse for Voss Production AS

Statsforvalteren i Agder endrer Voss Production AS sin tillatelse etter forurensningsloven til produksjon av kildevann. Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt. Tillatelsen gjelder fra dags dato og erstatter tidligere tillatelse til virksomheten.

Vi fatter vedtak om gebyr på kr 33 800, - for behandling av saken.

Vedtakene kan påklages innen tre uker.

Vi viser til søknad datert 26.05.2020 og revidert 25.06.2020, tilleggsopplysninger oversendt på e-post 01.09.2020 og 19.01.2021, samt øvrige opplysninger i saken. Vi beklager lang saksbehandlingstid.

1 Vedtak om tillatelse

Statsforvalteren i Agder endrer med dette tillatelse av 08.01.2014 til Voss Production AS etter forurensningsloven på visse vilkår. Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt dette brevet.

Vedtaket er gjort med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. § 16, og § 18 første ledd nr. 5.

2 Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel om gebyr i brev av 04.09.2020. Statsforvalteren har vurdert tidsbruken som er grunnlaget for valg av gebyrsats, og kommet frem til at det er riktig å legge gebyret på sats 6. Den vesentlige delen av saksbehandlingen er gjort i 2021. Vi har med bakgrunn i dette besluttet at Voss Production AS skal betale en gebyrsats 6 for året 2021. Dette tilsvarer kr 33 800, jf. forurensningsforskriften § 39-4.

Vedtaket om gebyr er gjort etter forurensningsforskriften § 39-4. Miljødirektoratet vil ettersende faktura med innbetalingsblankett. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato.

3 Frister

Voss Production AS må oppdatere dokumentasjon i samsvar med endringene i tillatelse.

Krav	Frist	Henvisning til pkt. i tillatelsen
Oppdatert måleprogram	01.06.2021	10.4
Egenrapportering via Altinn	01.03 hvert år	10.5
Forslag til overvåkingsprogram	01.10.2021	11

4 Sakens bakgrunn og søknaden

Voss Production AS (videre kalt VP AS) fikk den 08.01.2014 tillatelse etter forurensningsloven til årlig produksjon av 18 000 m³ kilde- og mineralvann, med årlig utslipp av inntil 21 000 m³ rensset avløpsvann ved Vatnestrømkilen i Ogge (tillatelse nr. 2013.335.T). Utslippstillatelsen fra 2014 var basert på produksjonsvolum fra 2013, men fra 2013 til 2016 økte bedriften produksjonen med 100 %, jf. brev av 29.04.2020. Dagens produksjon er 39 400 m³ kildevann per år, jf. revidert søknad av 25.06.2020. I 2015 begynte bedriften å produsere vann med smak, noe som medførte økning i utslippskomponentene. Siden 2014 er den årlige mengden av utslippsvannet blitt redusert til ca. 14 000 m³.

Prosessavløpsvannet fra produksjonshallen inneholder organisk stoff, fosfor og nitrogen som kommer fra kjemikaliene bedriften benytter til vasking, desinfeksjon og båndsmøring. Ifølge brev av 29.04.2020, kommer mesteparten av organisk stoff fra båndsmøringen. Bedriften har prøvd flere alternative typer båndsmøring uten å ha klart å redusere forbruket. Bedriften opplyser videre i søknaden om at de har planer om å få installert et nytt CIP-anlegg til glasslinjen og mikser, noe som vil redusere utslippsmengder. Det er på nåværende tidspunkt uvisst når anlegget kan installeres, jf. e-post av 19.01.2021. Noe av organisk stoff i vaskevannet kommer i tillegg fra smaks konsentrat. Vannet fra produksjonshallen går først til en slamavskiller før det kommer i et utjevningssjø. I bassenget justeres pH-verdien automatisk ved at det tilsettes lut eller syre. Vannet pumpes deretter til Storefjord/Ogge. Det vil forekomme støtutslipp. Overløpsvannet fra buffertank og rinservann fra PET-linje (rent vann) ledes direkte til bekk sør for fabrikk og dreneres til Ogge.

Fylkesmannen (nå Statsforvalteren) gjennomførte den 25.02.2020 tilsyn ved VP AS der vi avdekket at virksomheten bl.a. ikke hadde overholdt grenseverdiene for organisk stoff målt som kjemisk oksygenforbruk (KOF), fosfor (Tot-P) og nitrogen (Tot-N) fastsatt i tillatelsen. Egenkontrollrapportene for 2018 og 2019 viser også overskridelser av utslippskomponentene KOF, Tot-P og Tot-N. Bedriften sendte den 26.05.2020 inn søknad om endring av tillatelsens rammer (både type produkter og mengde produkter), grenseverdier for KOF, Tot-P og Tot-N, og mengde avløpsvannet, jf. tabell 1. Søknaden ble revidert den 25.06.2020 og supplert med tilleggsopplysninger, jf. e-post av 01.09.2020 og 19.01.2021.

Tabell 1 Rammer og grenseverdier i gjeldende tillatelse til VP AS og de omsøkte endringene.

Ramme/krav	Gjeldende	Søkes endret
Produksjonsramme	18 000 m ³ kilde- og mineralvann pr. år	39 000 m ³ kildevann pr. år: - 25 000 m ³ kildevann uten tilsatt smak; - 14 000 m ³ kildevann med tilsatt smak

Mengde avløpsvann	21 000 m ³	17 500 m ³
pH	6-9	6-9
KOF	500 kg pr. år 2 kg døgn (gjennomsnitt)	2 000 kg pr. år 10 kg pr. døgn (gjennomsnitt)
Tot-P	5,4 kg pr. år 0,01 kg døgn (gjennomsnitt)	20 kg pr. år 0,08 kg pr. døgn (gjennomsnitt)
Tot-N	20 kg pr. år 0,05 kg døgn (gjennomsnitt)	50 kg pr. år 0,2 kg pr. døgn (gjennomsnitt)

Rettslig utgangspunkt

Forurensningsloven

Når Statsforvalteren vurderer om tillatelse til forurensende virksomhet skal gis, og eventuelt på hvilke vilkår, skal vi legge vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket sammenholdt med fordeler og ulemper tiltaket for øvrig vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 siste ledd. I vurderingen vil vi særlig ta i betraktning i hvilken grad den omsøkte virksomheten er akseptabel sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2.

Naturmangfoldloven

Etter lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Disse rettsprinsippene omfatter vurdering i forhold til kunnskapsgrunnlaget, «føre-var-prinsippet», samlet belastning, og at kostnader bæres av tiltakshaver, miljøforsvarlige teknikker for drift og rensning samt best mulig lokalisering.

Vannforskriften

Vannforskriften inneholder forpliktende miljømål om at myndighetene skal sørge for at alle vannforekomster skal oppnå god kjemisk og økologisk tilstand innen 2021 med mindre det er gitt unntak med hjemmel i forskriften § 9 eller § 10. Tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, jf. vannforskriften § 4. Forringelse av vannforekomsten kan kun tillates dersom det foreligger adgang til å gi unntak, jf. vannforskriften § 12.

Nasjonalt prioriterte stoffer

Forurensningsmyndighetene har et mål om å kontinuerlig redusere utslipp av nasjonalt prioriterte stoffer (se vedlegg 1 i tillatelsen) med mål om at utslipp av slike stoffer blir stanset.

Statsforvalterens myndighet

Statsforvalteren har fått delegert myndighet for forurensninger fra næringsmiddelindustri etter forurensningsloven, jf. rundskriv T-3/12 pkt. 2.1.

5 Saksgang

Forhåndsvarsel og uttalelser

Saken er forhåndsvarslet i samsvar med forurensningsforskriften § 36-5. Søknaden ble også lagt ut på vår hjemmeside. Vi har fått ett høringsinnspill som er oppsummert under.

Frank-Werner Unsgaard, naboen til bedriften, skriver i e-post at det har vært positive erfaringer med å ha bedriften som nærmeste nabo. Videre påpeker han at mye av varetransport skjer via jernbanen som er en betydelig miljøforbedring.

Oversendelse av utkast til tillatelse

Statsforvalteren sendte utkast til tillatelse til VP AS den 22.02.2021 og fikk e-post med kommentarer den 26.02.2021.

Bedriftens kommentarer

VP AS skriver at de ikke har kommentarer til de nye grenseverdiene selv om grenseverdien for KOF er endret i forhold til den omsøkte verdien. Bedriften vil gjøre sitt ytterste til å overholde grenseverdien.

Videre kommenterer VP AS kravet om overvåking av Ogge. Bedriften informerer om at det er et pågående samarbeidsprosjekt mellom VP AS og Iveland og Birkenes kommuner der også Statsforvalteren er involvert. Utfallet av prosjektet vil kunne dekke kravet om overvåking og påvirkning av Ogge, og kravet i tillatelsen er derfor dekket.

Statsforvalterens kommentarer

Grenseverdien for KOF

Når det gjelder fastsettelse av grenseverdien for KOF, viser vi til vår begrunnelse i pkt. 6.

Krav om overvåking av Ogge i henhold til vannforskriften

Det er riktig at daværende Fylkesmannen prøvde å sette i gang et prosjekt om samordnet overvåking i fjor. Basert på opplysningene vi fikk fra Iveland kommune 06.01.2021, ble det ikke noe av prosjektet om samordnet overvåking ettersom kommunen vurderte at kost/nytteverdien ikke var god nok. Dersom det på et seinere tidspunkt blir aktuelt for flere å samarbeide om overvåking av Ogge, ser vi kun positivt på det.

6 Statsforvalterens vurdering og begrunnelse

Bedriftens eksisterende tillatelse gjelder for årlig produksjon av inntil 18 000 m³ kilde- og mineralvann. Bedriften søker nå om å øke årlig produksjon til 39 000 m³ kildevann samt om å øke mengde utslippskomponentene KOF, Tot-P og Tot-N. Sammenlignet med gjeldende grenseverdier er de omsøkte grenseverdiene fire ganger større for utslipp av KOF, 2,5 ganger større for utslipp av Tot-N og omtrent fire ganger større for utslipp av Tot-P. Etter vår vurdering er de omsøkte økningene betydelige, og utslippet fra virksomheten må derfor vurderes på nytt etter forurensningsloven § 11.

Utslippets miljøpåvirkning og resipienttilstand

Det er utslipp til vann som har en miljømessig betydning i det aktuelle tilfellet. Som nevnt i pkt. 4 inneholder prosessavløpsvannet fra VP AS en del organisk materiale og nærings saltene fosfor og nitrogen. Ifølge oversendte sikkerhetsdatablad, inneholder ikke kjemikaliene som VP AS benytter, stoffer som er persistente, bioakkumulerende eller toksiske. Det er kun komponentene i rengjøringsmiddelet Aqua CIP Alka 14 som ikke er vurdert av produsent når det gjelder persistens, bioakkumulering og toksisitet. Middelet er likevel ikke klassifisert som miljøskadelig. Kjemikaliene som bedriften benytter, er enten alkaliske eller sure og kan dermed påvirke pH i avløpet.

VP AS opplyser i søknaden at støtutslipp kan forekomme, men gir ikke nærmere beskrivelse av det. Det er heller ikke redegjort for hvilken temperatur utslippet har. Både utslipp av større mengde vann og utslipp av varmt vann kan ha negative konsekvenser på resipienten. Ettersom bedriften har

utjevningssjø, mener vi det er mulig for VP AS å redusere antall støtutslipp siden det er mulig å kontrollere hvor mye vann som slippes ut/pumpes ut. Videre vurderer vi det slik at bedriften skal inkludere temperaturmålinger i sin utslippskontroll (måleprogram), jf. pkt. 10.2 og 10.4 i tillatelsen. På bakgrunn av målingene vil vi fastsette maksimal temperatur for utslippet, jf. pkt. 3.1.1 i tillatelsen.

Ved vurdering av søknaden i 2014 la vi til grunn at VP AS skulle etablere et biofilteranlegg med lettklinker for å rense prosessavløpsvannet for organisk stoff og fosfor slik bedriften beskrev i søknaden. Bedriften antok at det skulle være mulig å oppnå en rensegrad for organisk stoff på 50-60 %. I søknaden skisserte VP AS en trinnvis utbygging av eget renseanlegg. Etablering av biofilteranlegget skulle ifølge søknaden utsettes noe. Bedriften foreslo en prøvedrift på ett år for å kunne dokumentere at grenseverdiene for organisk stoff i utslippet kunne overholdes ved en reduksjon av totalt kjemikalieforbruk. VP AS skriver i e-post av 19.01.2021 at de har vurdert etablering og drift av eget biofilteranlegg og konkludert med at dette er krevende både når det gjelder kostnader og plassering av et slik anlegg på eiendommen. Per i dag har bedriften derfor kun en slamavskiller og et utjevningssjø for prosessavløpsvannet før utslipp til Storefjord.

VP AS søker om å slippe ut 2 000 kg KOF, 50 kg Tot-N og 20 kg Tot-P per år. I søknaden har bedriften ikke redegjort for hvorfor de søker om akkurat disse grenseverdiene. Det kommer frem av innrapporterte utslippsdata for 2019, jf. egenkontrollrapport av 02.03.2020, at bedriftens utslipp i 2019 tilsvarte 1 082 kg KOF, 40 kg Tot-N og 21 kg Tot-P. Utslippsmengdene som bedriften rapporterer, er basert på beregninger med utgangspunkt i målte konsentrasjoner av utslippskomponentene. Vi mener derfor at innrapporterte utslippsmengder er å anse som representative for bedriftens faktiske utslipp. Slik vi forstår det ut fra opplysningene i søknaden, produserer VP AS i dag 39 400 m³ vann per år, dvs. 400 m³ mer enn de søker om. På bakgrunn av det ovennevnte er det etter vår vurdering rimelig at utslippsgrensen for KOF settes til 1 500 kg per år og ikke til 2 000 kg som omsøkt, jf. pkt. 3.1.1 i tillatelsen.

Storefjord tilhører vannforekomsten Ogge (vannforekomstID 020-1322L i portalen Vann-nett). Ogge er en relativt stor innsjø med et areal på 6,9 km². Maksimal dybde er 70 m. Innsjøen karakteriseres som stor, svært kalkfattig, humøs og klar. Ogge har siden 1996 blitt kalket som tiltak mot forsuring. Det er i Vann-nett nevnt tre kilder til påvirkning på vannkvalitet i Ogge: 1) sur nedbør (middels påvirkningsgrad), 2) punktutslipp fra kommunalt renseanlegg (liten påvirkningsgrad) og 3) punktutslipp fra VP AS (ukjent påvirkningsgrad). Vannforekomsten har ifølge Vann-nett.no (13.01.2021) god økologisk tilstand og dårlig kjemisk tilstand, men tilstandsklassifiseringen har middels presisjon.

Basert på tilgjengelige data i Vann-nett, tilsvarer konsentrasjonene av kvalitetselementene totalnitrogen og totalfosfor og pH-verdien i Ogge svært god tilstand. Klassifiseringen for totalfosfor og totalnitrogen baserer seg imidlertid på én måling fra 2004 og representerer dermed ikke nødvendigvis den faktiske tilstanden. Når det gjelder organisk stoff (totalt organisk karbon, TOC), finnes det ikke egne tilstandsgrenser for dette kvalitetselementet. TOC brukes som regel som støtteparameter i tillegg til andre biologiske kvalitetselementer for å få informasjon om graden av organisk belastning.

Økt tilførsel av næringssaltene fosfor og nitrogen kan resultere i eutrofiering (økt produksjon av alger og vannplanter) i resipienten. I tillegg kan biomassen av bunndyr og fisk øke, samtidig med at artssammensetningen av både planter og dyr endres. Økt organisk belastning som følge av økt tilførsel av organisk stoff kan medføre reduksjon i oksygenkonsentrasjon i sediment og i vannsøyla. Endringer i oksygenkonsentrasjonen kan igjen påvirke artssammensetningen i resipienten. Den totale biomassen kan også øke ved organisk belastning.

Ogge er en relativt stor resipient. Utslippet fra VP AS ledes til ca. 25 m dyp, jf. dokument av 30.10.2014 med innmåling av utslippsledningen fra VP AS. Det er derfor rimelig å anta at avløpsvannet blandes godt i vannmassene. Vannet i innsjøen skiftes trolig forholdsvis fort siden teoretisk oppholdstid er 0,28 år. Vi kan likevel ikke utelukke at økt tilførsel av næringsalter og organisk stoff over lang tid medfører negativ innvirkning på vannkvalitet i resipienten. Det er derfor nødvendig at VP AS overvåker tilstand i resipienten, jf. pkt. 11 i tillatelsen.

Overvåking av Ogge

VP AS måler innhold av fosfor, nitrogen og organisk stoff i utslippet sitt i henhold til krav i gjeldende tillatelse. Det var ved vurdering av påvirkningen på resipienten i 2014 konkludert med at bedriften må påregne å delta i overvåkingen av vannforekomsten for å dokumentere effekten av sitt utslipp til resipienten etter vannforskriftens krav om overvåking, jf. vannforskriften § 18. Per i dag finnes det ikke dokumentasjon på hvorvidt utslippet påvirker resipienten. Ettersom utslippet har økt vesentlig siden 2014, er det etter vår vurdering ikke urimelig å stille krav om overvåking i Ogge for å følge med på hvilken belastning VP AS sitt utslipp har på vannforekomsten. Resultater av overvåkingen vil danne grunnlag for å vurdere effektene av utslippet og ev. behovet for utslippsreducerende tiltak.

Vi vil presisere at det er viktig å skille mellom kravet om vannovervåking og kravet om utslippskontroll/måleprogram i tillatelsen. Vannovervåking skal gjennomføres for å belyse hvilken påvirkning utslippet har på vannforekomsten, mens utslippskontroll skal gjennomføres for å ha oversikt over mengde og type utslipp fra bedriften.

Overvåkingen skal være i tråd med vannforskriften og gjennomføres av faglig kyndig konsulent. Ettersom alle utslippskomponentene fra VP AS er parametere for økologisk tilstand, mener vi at bedriften skal overvåke hvordan utslippet påvirker økologisk tilstand i vannforekomsten. På <https://www.vannportalen.no> ligger to relevante veiledere, veileder 02:2018 «Klassifisering av miljøtilstand i vann» og veileder 02:2009 «Overvåking av miljøtilstand i vann». En eksempelsamling for tiltaksorientert overvåking (M-997 2018) gir enkel veiledning for hvordan et overvåkingsprogram kan settes opp.

Vi legger opp til en tett dialog med bedriften om overvåkingsprogrammet og hvordan dette må utformes for å oppfylle kravene i vannforskriften. For å ivareta dette har vi stilt krav om at dere oversender overvåkingsprogrammet til Statsforvalteren for eventuelle merknader knyttet til hvilke elementer som skal overvåkes og frekvensen/intervall i prøvetakingen, før overvåkingen iverksettes.

I de fleste tilfeller må det gjennomføres rullerende overvåking, og intervallet for overvåking vurderes fra sak til sak. Etter at bedriften har gjennomført overvåking en gang, vil vi vurdere intervall for videre overvåking. Kravene om overvåking innebærer således rullerende overvåking. Det kan være aktuelt å ikke gå videre med overvåkingen, men dette vil avklares når overvåkingsresultatene foreligger.

Det er viktig å se helheten, og vurdere alle påvirkninger til vannforekomsten. Statsforvalteren ser det som svært positivt dersom man finner det hensiktsmessig å samarbeide med andre bedrifter, kommuner eller andre sektorer som har utslipp til samme vannforekomster, om overvåkingsprogram og analyser.

Støy

VP AS har i gjeldende tillatelse grenseverdier for støy som er vanlig for industribedriften med variasjon i aktivitet/støynivå gjennom døgnet. Grenseverdiene er midlet over driftstid og gjelder all støy fra bedriftens ordinære virksomhet, inkludert transport til og fra bedriften, lossing og lasting av råvarer og produkter. Bedriften opplyser i e-post av 25.01.2021 at det aller meste av varer inn og ut går med tog.

Etter vår vurdering vil ikke den omsøkte endringen i produksjonen medføre mer støy. Vi har derfor besluttet å ikke endre støygrenseverdiene, jf. pkt. 7 i tillatelsen. Dersom driften av anlegget fører til støyproblemer og støygrenseverdiene ikke overholdes, kan Statsforvalteren stille krav til tiltak.

Naturmangfoldloven

I utgangspunktet dreier saken seg om en eksisterende virksomhet med utslipp av prosessavløpsvann til resipient. Når det gjelder effekter av utslippet, vurderer Statsforvalteren dette ut fra et generelt kunnskapsgrunnlag om forventede virkninger av stoffene som slippes ut, og ut fra tilgjengelig informasjon om vannforekomsten og naturmangfoldet, jf. Vann-nett og Naturbasekart. For å skaffe mer kunnskap om effektene av utslippet på Ogge, stiller vi krav om resipientovervåking. På bakgrunn av det ovennevnte anser vi at naturmangfoldloven § 8 er tilstrekkelig ivaretatt. Vi tillegger likevel noe vekt på føre-var-prinsippet som er en retningslinje for håndtering av usikkerhet knyttet til et tiltaks miljøkonsekvenser, jf. naturmangfoldloven § 9.

Når det gjelder § 10 i naturmangfoldloven om samlet belastning, anser vi at utslippet ikke vil bidra til den samlede belastningen av økosystemet i nevneverdig grad. Videre skal tiltakshaveren i henhold til lovens § 11 dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig. For å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike driftsmetoder og slik teknikk og lokalisering som gir de beste samfunnsmessige resultater, jf. naturmangfoldloven § 12. Etter vår vurdering er dette ivaretatt gjennom vurderinger som ligger til grunn for kravene som er stilt i tillatelsen.

Konklusjon

Statsforvalteren har lagt vekt på forurensningsmessige ulemper ved tiltaket, og fordeler og ulemper tiltaket for øvrig vil medføre. Vi har vurdert de omsøkte endringene som akseptable. Overvåking av resipienten vil vise om det er behov for rensing av prosessavløpsvannet for å unngå ev. forringelse av den økologiske tilstanden.

Videre har vi besluttet å gjøre en del endringer i enkelte generelle vilkår i tillatelsen for å ajourføre disse i samsvar med krav stilt i tillatelser etter forurensningsloven.

7 Klagerett

Voss Production AS og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket, inkludert gebyrsatsen, til Miljødirektoratet. En eventuell klage bør inneholde en begrunnelse og hvilke endringer som ønskes. I tillegg skal andre opplysninger som kan ha betydning for saken, kommer frem.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes.

Statsforvalteren eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages.

Klagefristen er tre uker fra dette brevet ble mottatt. En eventuell klage skal sendes til Statsforvalteren i Agder: Postboks 504, 4804 Arendal eller sfagpost@statsforvalteren.no.

Med hilsen

Ingunn Løvdal (e.f.)
miljøverndirektør
Miljøvernavdelingen

Veronica Skjævestad
faggruppetleder forurensning
Miljøvernavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Tillatelse med vilkår
- 2 Klageskjema

Kopi til:

Frank Werner Unsgaard	Snehvitbakken 4	4638	Kristiansand S
Linn-Kristin Flaten	Stasjonsveien 35	4730	Vatnestrøm
Steinar Furholt	Stasjonsveien 43	4730	Vatnestrøm
Jan André Myhren	Stasjonsveien 44	4730	Vatnestrøm
Iveland kommune	Frikstadveien 20	4724	IVELAND
Ogge fiskelag (på e-post)			
Jon-Tore Trelidal	Fredheimsveien 23	4730	Vatnestrøm
Agder fylkeskommune	Postboks 788 Stoa	4809	ARENDALE
Jan Kåre Joreid	Stasjonsvegen, Stasjonsveien 45	4730	Vatnestrøm
Björg Granum	Gjærbrøndveien 99	4886	GRIMSTAD
Åsta Omestad	Iveland Omsorgssenter, Fosstveitlia 2	4724	Iveland
Helge André Flaten	Stasjonsveien 35	4730	Vatnestrøm
VATNESTRØM INDUSTRIBYGG AS	Vatnestrøm industriområde 4	4730	VATNESTRØM
Birkenes kommune	Postboks 115	4795	BIRKELAND

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Voss Production AS

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11, jf. § 16, og endret i medhold av § 18 første ledd nr. 5. Tillatelsen med senere endringer er gitt på grunnlag av opplysninger fremkommet i søknad og under saksbehandlingen. Vilåårene framgår på side 6 til og med side 15. Dette tillatelsesdokumentet er ajourført per 02.03.2021 og erstatter tidligere tillatelsesdokumenter. Tillatelsen gjelder fra dags dato.

Hvis Voss Production AS ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må Voss Production AS i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen. Bedriften bør først kontakte forurensningsmyndigheten for å avklare behovet for slik endring.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen fire år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal bedriften sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at Statsforvalteren kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Bedriftsdata

Bedrift	Voss Production AS
Beliggenhet/gateadresse	Vatnestrøm industriområde 5, 4730 VATNESTRØM
Postadresse	Vatnestrøm industriområde 5, 4730 VATNESTRØM
Kommune	Iveland
Fylke	Agder
Org. nummer (bedrift)	974 833 336
Org. nummer (eier)	981 147 332
Lokalisering av anlegg	UTM sone 33, øst: 96533, nord: 6494530
NACE-kode og bransje	11.070 - produksjon av mineralvann, leskedrikker og annet vann på flaske

Statsforvalterens referanser

Tillatelsesnummer	Anleggsnummer
2014.1351.T	4218.0006.01

Tillatelse første gang gitt: 08.01.2014	Tillatelse sist revidert i medhold av fl § 18 tredje ledd: -	Tillatelse sist endret: 02.03.2021
Ingunn Løvdal miljøverndirektør	Veronica Skjævestad faggruppeleder forurensning	

Endringslogg

Endringsnummer	Endringer av	Punkt	Beskrivelse av endring
1	02.03.2021	1 Tillatelsens ramme (etter forurensningsloven § 11)	Mengde og type produksjon endret i samsvar med søknaden
1	02.03.2021	2 Generelle vilkår 4 Utslipp til luft 5 Grunnforurensning og forurensede sedimenter 7 Støy 8 Energi 9 Avfall	Oppdatert i tråd med gjeldende mal
1	02.03.2021	3 Utslipp til vann 3.1 Utslippsbegrensninger 3.2 Utslippspunkt for prosessavløp	Oppdatert i tråd med gjeldende mal Sanitærutslipp fjernet fra avløpsfraksjoner og flyttet til eget punkt Utslippsgrenser endret i samsvar med søknaden Koordinatene til utslippspunktet lagt inn
1	02.03.2021	6 Testing og substitusjon av kjemikalier og råstoffer	Oppdatert i tråd med gjeldende mal og endret overskriften
1	02.03.2021	10 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning	Oppdatert i tråd med gjeldende mal og flyttet til pkt. 12
1	02.03.2021	11 Måling og beregning av utslipp	Oppdatert i tråd med gjeldende mal, flyttet til pkt. 10 og endret overskriften
1	02.03.2021	12 Overvåking av resipient	Flyttet til pkt. 11 Krav om utarbeidelse av overvåkingsprogram i tråd med vannforskriften Krav om registrering av data i databasen Vannmiljø

1	02.03.2021	13 Utskifting av utstyr	Flyttet til pkt. 2.4 og endret overskriften
1	02.03.2021	14 Eierskifte 15 Nedleggelse 16 Tilsyn	Flyttet til henholdsvis pkt. 13, 14 og 15
1	02.03.2021	Vedlegg 1	Oppdatert i tråd med gjeldende liste over prioriterte stoffer

Innhold

1	Tillatelsens ramme.....	6
2	Generelle vilkår.....	6
2.1	Utslippsbegrensninger	6
2.2	Plikt til å overholde grenseverdier	6
2.3	Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig.....	6
2.4	Utskifting av utstyr og endring av utslippspunkt	6
2.5	Plikt til forebyggende vedlikehold.....	7
2.6	Tiltaksplikt ved økt forurensningsfare.....	7
2.7	Internkontroll	7
3	Utslipp til vann.....	7
3.1	Utslippsbegrensninger	7
3.1.1	Utslipp fra punktkilder	7
3.1.2	Utslippsreducerende tiltak	8
3.2	Utslippspunkt for prosessavløp	8
3.3	Kjølevann	8
3.4	Sanitæravløpsvann	8
4	Utslipp til luft	9
5	Grunnforurensning og forurensete sedimenter	9
6	Kjemikalier	9
7	Støy	10
8	Energi.....	10
8.1	Energiledelse	10
8.2	Utnyttelse av overskuddsenergi.....	10
8.3	Spesifikt energiforbruk.....	10
9	Avfall	11
9.1	Generelle krav	11
9.2	Håndtering av avfall.....	11
9.2.1	Generelle krav til håndtering.....	11
10	Utslippskontroll og rapportering til forurensningsmyndigheten	11
10.1	Kartlegging av utslipp	11
10.2	Utslippskontroll	12
10.3	Kvalitetssikring av målingene	12
10.4	Program for utslippskontroll	12
10.5	Rapportering til Statsforvalteren	13
11	Overvåking av resipient	13
12	Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning	13
12.1	Miljørisikoanalyse	13
12.2	Forebyggende tiltak	14

12.3	Beredskapsetablering.....	14
12.4	Varsling av akutt forurensning.....	14
13	Eierskifte.....	14
14	Nedleggelse.....	14
15	Tilsyn.....	15
Vedlegg 1	16
	Liste over prioriterte miljøgifter, jf. pkt. 2.1.	16

1 Tillatelsens ramme

Tillatelsen gjelder forurensning fra produksjon av kildevann på flaske. Tillatelsen gjelder for en årlig produksjon av:

- inntil 25 000 m³ kildevann uten tilsatt smak;
- inntil 14 000 m³ kildevann med tilsatt smak.

Ved vesentlige endringer (mer enn 10 % produksjonsøkning) skal Voss Production AS søke om endring av tillatelsen selv om utslippene ligger innenfor de fastsatte grensene.

2 Generelle vilkår

2.1 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsens pkt. 3 til 12. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er også omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp er framkommet i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte miljøgifter oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår gjennom uttrykkelig regulering i vilkårenes pkt. 3 til 12.

2.2 Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som er vanlig for den aktuelle type virksomhet i en slik grad at det kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra Voss Production AS, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår i pkt. 3 flg. uttrykkelig er satt grenser for.

For produksjonsprosesser der utslippene er proporsjonale med produksjonsmengde, skal eventuell reduksjon av produksjonsnivået som minimum medføre en tilsvarende reduksjon i utslippene.

2.4 Utskifting av utstyr og endring av utslippspunkt

Ved utskifting av utstyr må det nye utstyret tilfredsstille prinsippet om bruk av beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensende utslipp og annen negativ innvirkning på miljøet (BAT-prinsippet), jfr. pkt. 2.3.

Dersom det skal foretas utskifting av utstyr der det er mulig å oppnå utslippsreduksjoner av betydning, skal Voss Production AS gi melding til Statsforvalteren om dette i god tid før det tas beslutning om valg av utstyr.

Hvis bedriften ønsker å endre utslippspunktet som er fastlagt i tillatelsens vilkår 3.2, må den søke om tillatelse til dette.

2.5 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal Voss Production AS sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal kunne dokumenteres.

2.6 Tiltaksplikt ved økt forurensningsfare

Dersom det oppstår fare for økt forurensning, plikter Voss Production AS så langt det er mulig uten urimelige kostnader å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Bedriften skal så snart som mulig informere Statsforvalteren om forhold som kan føre til vesentlig økt forurensning eller forurensningsfare. Akutt forurensning skal varsles iht. pkt. 12.6.

2.7 Internkontroll

Voss Production AS plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette¹. Internkontrollen skal bl.a. sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Voss Production AS plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Plikt til å gjennomføre risikoanalyse med hensyn til *akutt* forurensning følger av punkt 12.1.

3 Utslipp til vann

3.1 Utslippsbegrensninger

3.1.1 Utslipp fra punktkilder

Voss Production AS har utslipp av to avløpsfraksjoner (utenom sanitærvløpsvann) som angitt i tabell 1.

Tabell 1 Avløpsfraksjoner utenom sanitærvløpsvann

Fraksjon	Utslippskilde	Rensetype	Utslippssted
Prosessavløpsvann	Vaske-, desinfeksjon og spylevann fra produksjonslokalene	Utjevningstank med pH-justering	Ogge (Storefjord)
Rent vann	Overløpsvann fra buffertank og rinservann fra PET-linje*	Ingen	Bekk med avrenning til Ogge

* Overløpsutslippet fra produksjonen ansees som så rent at det kan gå direkte til bekk uten rensing.

¹ Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996 nr. 1127.

Prosessavløpsvannet skal gjennomgå rensing via slamavskiller og føres via utjevningsbasseng med utstyr for måling og prøvetaking før det ledes til resipient. Følgende grenseverdier gjelder for utslipp av prosessavløpsvannet:

Tabell 2 Grenseverdier for utslipp av komponenter med krav om målinger, jf. pkt. 10.2

Utslippskomponent	Utslippsgrenser		
	Gjennomsnittlig verdi pr. døgn	Maks verdi pr. døgn	Maks verdi/intervall
Avløpsmengde	70 m ³	200 m ³	17 500 m ³ pr. år
pH	-	-	6,0 – 9,0
KOF	10 kg	30 kg	1 500 kg pr. år
Tot-P	0,08 kg	0,5 kg	20 kg pr. år
Tot-N	0,2 kg	1,6 kg	50 kg pr. år
Temperatur	-	-	*

*Utslippsgrensen fastsettes når det foreligger dokumentasjon på faktisk temperatur i utslippsvannet, jf. pkt. 10.

Grenseverdiene gjelder for ufortynnet avløpsvann.

pH i avløpsvannet skal måles kontinuerlig og overholdes til enhver tid.

Midlingstid for utslippsmålingene er én uke. Beregninger av årlig utslipp må være basert på minst seks målinger pr år.

3.1.2 Utslippsreducerende tiltak

Diffuse utslipp fra produksjonsprosesser og fra utearealer, f.eks. avrenning fra lagerområder og områder for lossing/lasting, som kan medføre skade eller ulempe for miljøet, skal begrenses mest mulig. Avrenning av overflatevann fra bedriftens utearealer skal håndteres slik at det ikke kan medføre skade eller ulempe for miljøet.

Eventuelt oljeholdig avløpsvann fra verksteder eller lignende skal renses tilfredsstillende i oljeutskiller eller tilsvarende renseenhet i henhold til krav fra kommunen².

3.2 Utslippspunkt for prosessavløp

Renset prosessavløpsvann skal føres til Storefjord ved Vatnestrømkilen i Ogge. Utslippspunktet har følgende koordinater: UTM-sone 32 6474207 (nord) og 447032 (øst). Utslipppet skal foregå på en slik måte at innblandingen i vannmassene blir best mulig.

3.3 Kjølevann

Virksomheten skal ikke ha utslipp av kjølevann.

3.4 Sanitæravløpsvann

Kommunen er myndighet for regulering av sanitæravløpsvannet fra bedriften.

² Foskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) av 01.07.2004 nr. 931 kapittel 15.

4 Utslipp til luft

Virksomheten skal ikke ha utslipp til luft.

5 Grunnforurensning og forurensede sedimenter

Virksomheten skal ikke medføre utslipp til grunn eller grunnvann som kan medføre skader eller ulemper for miljøet.

Bedriften plikter å gjennomføre forebyggende tiltak som skal hindre utslipp til grunn og grunnvann. Bedriften plikter videre å gjennomføre tiltak som er egnet til å begrense miljøvirkningene av et eventuelt utslipp til grunn og grunnvann. Utstyr og tiltak som skal forhindre utslipp til grunn og grunnvann eller hindre at eventuelle utslipp medfører skade eller ulempe for miljøet, skal overvåkes og vedlikeholdes regelmessig. Plikten etter dette avsnittet gjelder tiltak som står i et rimelig forhold til de skader og ulemper som skal unngås.

Bedriften skal holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på bedriftsområdet og forurensede sedimenter utenfor, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal Statsforvalteren varsles om dette.

Terrenginngrep som kan medføre fare for at forurensning i grunnen sprer seg, må ha godkjent tiltaksplan etter forurensningsforskriften kapittel 2³, eventuelt tillatelse etter forurensningsloven. Tiltak i forurensede sedimenter må ha tillatelse etter forurensningsloven eller forurensningsforskriften kapittel 22.

6 Kjemikalier

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, både som råstoff i prosess og som hjelpekjemikalier, for eksempel begroingshindrende midler, vaskemidler, hydraulikkvæsker, brannbekjempningsmidler.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal bedriften dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikalienes helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også pkt. 2.7 om internkontroll.

Bedriften plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternativer finnes. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.⁴

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke framstilles, bringes i omsetning, eller brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket⁵ og andre regelverk som gjelder for kjemikalier.

³ Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) av 01.07.2004 nr. 931 kapittel 2.

⁴ Jf. lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) av 11.06.1976 nr. 79 § 3a om substitusjonsplikt.

⁵ Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH-forskriften) av 30.05.2008 nr. 516.

7 Støy

Bedriftens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som innfallende lydtrykknivå ved mest støyutsatte fasade:

Dag (kl. 07-19) $L_{pAekv12h}$	Kveld (kl. 19-23) $L_{pAekv4h}$	Lørdag (kl. 07-23) $L_{pAekv16h}$	Søn-/helligdager (kl. 07-23) $L_{pAekv16h}$	Natt (kl. 23-07) $L_{pAekv8h}$	Natt (kl. 23-07) L_{AFmax}
55 dB(A)	50 dB(A)	50 dB(A)	50 dB(A)	45 dB(A)	60 dB(A)

L_{pAeqT} er A-veiet gjennomsnittsnivå (dB(A)) midlet over driftstid der T angir midlingstiden i antall timer.

L_{AFmax} , som er gjennomsnittlig A-veiet maksimalnivå for de 5-10 mest støyende hendelsene i perioden med tidskonstant "Fast" på 125 ms.

Alle støygrenser skal overholdes innenfor alle driftsdøgn. Støygrensene gjelder all støy fra bedriftens virksomhet, inkludert intern transport på bedriftsområdet samt lossing/lasting av råvarer og produkter. Støy fra midlertidig bygg- og anleggsvirksomhet og fra persontransport av ansatte til og fra bedriftsområdet er likevel ikke omfattet av grensene.

Støygrensene gjelder ikke for ny bebyggelse av forannevnte type som blir etablert på steder der støybidraget fra bedriften overskrider eller forventes å kunne overskride fastsatte grenser i tillatelsen.

8 Energi

8.1 Energiledelse

Bedriften skal ha et system for energiledelse i bedriften for kontinuerlig, systematisk og målrettet vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå en mest mulig energieffektiv produksjon og drift. Systemet for energiledelse skal inngå i bedriftens internkontroll, jf. pkt. 2.7, og følge prinsippene og metodene angitt i norsk standard for energiledelse.

Systemet skal være etablert **innen 01.10.2014**.

8.2 Utnyttelse av overskuddsenergi

Bedriften skal i størst mulig grad utnytte overskuddsenergi fra eksisterende og nye anlegg internt. Bedriften skal også gjennom tiltak på eget bedriftsområde legge til rette for at overskuddsenergi skal kunne utnyttes eksternt med mindre det kan godtgjøres at dette ikke er teknisk eller økonomisk mulig.

8.3 Spesifikt energiforbruk

Spesifikt energiforbruk skal beregnes og rapporteres årlig, jf. pkt. 10.5.

9 Avfall

9.1 Generelle krav

Bedriften plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. For materiale som utnyttes som biprodukt, skal det foreligge skriftlig dokumentasjon som viser at kriteriene i forurensningsloven § 27 andre ledd er oppfylt.

Innholdet av skadelige stoffer i avfallet skal begrenses mest mulig.

Avfall som oppstår i bedriften, skal primært søkes ombrukt i bedriftens produksjon eller i andres produksjon. Hvis dette ikke er mulig eller medfører urimelig kostnad, skal det fortrinnsvis materialgjenvinnes. Dersom dette heller ikke er mulig uten urimelig kostnad, skal avfallet så langt mulig gjenvinnes på annen måte.

Bedriften plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder gjenvinning, skjer i overensstemmelse med regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven.⁶

Farlig avfall kan ikke fortyndes med den virkning at det blir regnet som ordinært avfall. Ulike typer farlig avfall kan ikke sammenblandes hvis dette kan medføre fare for forurensning eller skape problemer for den videre håndteringen av avfallet. Farlig avfall kan heller ikke blandes sammen med annet avfall, med mindre det letter den videre behandlingen av det farlige avfallet og dette gir en miljømessig minst like god løsning.

9.2 Håndtering av avfall

9.2.1 Generelle krav til håndtering

All håndtering av avfall skal være basert på en risikovurdering, jf. pkt. 2.7 og 12, og foregå slik at det ikke medfører avrenning til grunn eller overflatevann.

Alt farlig avfall, uavhengig av mengde, skal lagres innendørs og på tett dekke⁷ med oppsamling av eventuell avrenning. Annen lagringsmåte kan godtas dersom bedriften kan dokumentere at den valgte lagringsmåten gir minst like lav risiko og like god miljøbeskyttelse. Farlig avfall skal leveres til godkjent mottak minst én gang pr år. Leveringsplikten inntreffer ikke før den totale mengden farlig avfall overstiger 1 kg.

For visse typer tanklagring gjelder forurensningsforskriften kapittel 18.

10 Utslippskontroll og rapportering til Statsforvalteren

10.1 Kartlegging av utslipp

Bedriften plikter systematisk å kartlegge virksomhetens utslipp til vann. Dette gjelder både diffuse utslipp og punktutslipp. Bedriften skal legge denne kartleggingen til grunn for utarbeidelsen av programmet for utslippskontroll, jf. pkt. 10.4.

⁶ Se blant annet avfallsforskriften av 1.6.2004 nr 930 og kapittel 18 i forurensningsforskriften av 1.6.2004 nr 931.

⁷ Med tett dekke menes fast, ugjennomtrengelig og tilstrekkelig slitesterkt dekke for de aktuelle materialer/avfallstyper.

10.2 Utslippskontroll

Bedriften skal kontrollere og dokumentere utslippene til vann ved å gjennomføre målinger. Målinger består av volumstrømsmåling, prøvetaking, analyse og beregning.

Målinger skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp og skal omfatte:

- utslipp av komponenter som er regulert gjennom grenseverdier fastsatt i tabell 2 under pkt. 3.1.1 i tillatelsen;
- utslipp av andre komponenter som kan ha miljømessig betydning og dermed er omfattet av rapporteringsplikten.

Bedriften skal vurdere usikkerhetsbidragene ved de forskjellige trinnene i målingene (volumstrømsmåling - prøvetaking - analyse - beregning) og velge løsninger som reduserer den totale usikkerheten til et akseptabelt nivå. For alle målinger skal det være en prøvetakingsfrekvens som sikrer representative prøver.

10.3 Kvalitetssikring av målingene

Bedriften er ansvarlig for at måleutstyr, metoder og gjennomføring av målingene er forsvarlig kvalitetssikret bl.a. ved å:

- utføre målingene etter Norsk standard. Dersom det ikke finnes, kan internasjonal standard benyttes. Bedriften kan benytte andre metoder enn norsk eller internasjonal standard dersom særlige hensyn tilsier det. Bedriften må i tilfelle dokumentere at særlige hensyn foreligger og at den valgte metoden gir representative tall for virksomhetens faktiske utslipp.
- bruke akkrediterte laboratorier / tjenester når volumstrømsmåling, prøvetaking og analyse utføres av eksterne. Tjenesteyter skal være akkreditert for den aktuelle tjenesten dersom slik tjenesteyter finnes.
- delta i sammenlignende laboratorieprøving (SLP) og/eller jevnlig verifisere analyser med et eksternt, akkreditert laboratorium for de parameterne som er regulert gjennom presise grenseverdier, når bedriften selv analyserer.
- jevnlig vurdere om plassering av prøvetakingspunkter, valg av prøvetakingsmetoder og -frekvenser gir representative prøver.
- jevnlig utføre kontroll og kalibrering av måleutstyr.

10.4 Program for utslippskontroll

Bedriften skal ha et program for utslippskontroll som inngår i bedriftens dokumenterte internkontroll.

I programmet skal bedriften redegjøre for de kartlagte utslippene (pkt. 10.1), gjennomføringen av utslippskontrollen (pkt. 10.2) og kvalitetssikring av målingene (pkt. 10.3).

Programmet for utslippskontroll skal inneholde:

- en redegjørelse for virksomhetens faktiske utslipp til vann, samt støy, med en oversikt over alle utslippsstrømmer, volum og innhold, til vann.
- en beskrivelse av de forskjellige trinnene i målingene (volumstrømsmåling - prøvetaking - analyse - beregning) for hver strøm og komponent.

- en beskrivelse av måleutstyr som benyttes til målinger, samt frekvens for måleutstyrskontroll og kalibrering.
- en begrunnelse for valgte prøvetakingspunkter og prøvetakingsmetodikk (metoder og frekvens).
- en beskrivelse av valgte metoder/standarder for analyse.
- hvis aktuelt, en begrunnelse for valgt frekvens for deltagelse i SLP og/eller verifisering av analyser med et akkreditert laboratorium.
- en redegjørelse for hvilke usikkerhetsbidrag de ulike trinnene gir.

Programmet for utslippskontroll skal holdes oppdatert.

10.5 Rapportering til Statsforvalteren

Voss Production AS skal innen 1. mars hvert år rapportere miljødata og eventuelle avvik for foregående år via www.altinn.no. Miljødata omfatter blant annet produksjonsmengder, avfallsmengder, energiforbruk og resultater fra utslippskontroll. Rapportering skal skje i henhold til Miljødirektoratets veileder til bedriftenes egenrapportering, se www.miljodirektoratet.no.

11 Overvåking av resipient

Voss Production AS skal overvåke hvordan utslipp fra virksomheten påvirker økologisk tilstand i vannforekomsten Ogge. Overvåkingen skal belyse påvirkning fra pågående og tidligere utslipp fra bedriften og bedriftens bidrag til samlet tilstand i vannforekomsten. Overvåkingen skal gjennomføres i tråd med bestemmelsene i vannforskriften.

Bedriften skal i samarbeid med nødvendig fagekspertise utarbeide et overvåkingsprogram og redegjøre for hvilke elementer som vil bli undersøkt. Plasseringen av prøvetakingspunkter og prøvetakingsfrekvens, samt hvordan og i hvilke medier (biota, sediment etc.) undersøkelsen vil bli gjennomført, skal også begrunnes i programmet.

Overvåkingen skal gjennomføres av uavhengig fagekspertise i henhold til overvåkingsprogrammet. Der det er hensiktsmessig kan selve prøvetakingen gjennomføres av bedriften selv i samråd med fagekspertisen.

Overvåkingsdata skal registreres i databasen Vannmiljø (<http://vannmiljo.miljodirektoratet.no/>) innen 1. mars året etter at undersøkelsen er gjennomført. Data rapporteres på Vannmiljø's importformat. Importmal og oversikt over hvilken informasjon som skal registreres i henhold til Vannmiljø's kodeverk, finnes på <http://vannmiljokoder.miljodirektoratet.no>.

Programmet skal oversendes Statsforvalteren for eventuelle merknader **innen 01.10.2021**.

Når resultater fra overvåkingen for 2021 foreligger, skal det vurderes hyppighet/intervall for videre overvåking. Denne vurderingen skal sendes Statsforvalteren sammen med resultatene fra overvåkingen.

12 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

12.1 Miljørisikoanalyse

Bedriften skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet. Bedriften skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn

og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- eller miljøskader inne på bedriftens område eller utenfor. Ved endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Bedriften skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

12.2 Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal bedriften, så langt det er mulig uten urimelige kostnader, iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere miljørisikoen. Dette gjelder både sannsynlighetsreducerende og konsekvensreducerende tiltak. Bedriften skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

12.3 Beredskapsetablering

Basert på beredskapsplanen skal det etableres en beredskapsorganisasjon med mannskap og nødvendig utstyr. Kompetanse, opplæring og organisering skal være dimensjonert for de potensielle hendelsene som er vurdert å utgjøre størst miljørisiko.

12.4 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift⁸. Bedriften skal også så snart som mulig underrette Statsforvalteren i slike tilfeller.

13 Eierskifte

Hvis bedriften overdras til ny eier, skal melding sendes Statsforvalteren så snart som mulig og senest én måned etter eierskiftet.

14 Nedleggelse

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til Statsforvalteren.

Statsforvalteren kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning. Statsforvalteren kan pålegge eieren eller brukeren å stille garanti for dekning av framtidige utgifter og mulig erstatningsansvar.

Ved nedleggelse eller stans skal bedriften sørge for at råvarer, hjelpestoff, halvfabrikat eller ferdig vare, produksjonsutstyr og avfall tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til gjeldende forskrift⁹. De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til Statsforvalteren innen tre måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e).

⁸ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992 nr. 1269.

⁹ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) av 01.07.2004 nr. 930 kapittel 11.

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen.

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til Statsforvalteren i god tid før start er planlagt.

15 Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter for Statsforvalteren eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

Vedlegg 1

Liste over prioriterte miljøgifter, jf. pkt. 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg.

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

Bromerte flammehemmere	Vanlige forkortelser
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'-isopropyliden difenol)	TBBPA

Klorerte organiske forbindelser

Dekloran pluss (syn og anti isomere former)	DP (syn-DP, anti DP)
1,2-Dikloretan	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloretan	PER
Triklorretan	TRI
Trikloran (2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)	TCS
Tris(2-kloretyl)fosfat	TCEP

Enkelte tensider

Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC

Nitromuskforbindelser

Muskxylen	
-----------	--

Alkylfenoler og alkylfenoletoksylder

Nonylfenol og nonylfenoletoksylder	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksylder	OF, OP, OFE, OPE
4-heptylfenoler (forgrenet og rettkjedet)	4-HPbl
4-tert-pentylfenol	4-t-PP

4-tert-butylfenol	4-t-BP
Dodecylfenol m. isomerer	DDP
2,4,6 tri-tert-butylfenol	TTB-fenol

Per- og polyfluorerte alkylforbindelser (PFAS)

Perfluoroktansulfonsyre (PFOS), inkl. salter av PFOS og relaterte forbindelser	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluorheksansulfonsyre (PFHxS), inkl. salter av PFHxS og relaterte forbindelser	PFHxS, PFHxS-relaterte forbindelser
Perfluorobutansulfonsyre (PFBS), inkl. salter av PFBS og relaterte forbindelser	PFBS, PFBS-relaterte forbindelser
Perfluoroktansyre	PFOA
Langkjedete perfluorerte karboksylsyrer C9-PFCA – C14-PFCA	PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDoDA, PFTrDA, PFTeDA

Tinnorganiske forbindelser

Tributyltinnforbindelser	TBT
Trifenyltinnforbindelser	TFT, TPT
Dibutyltinnforbindelser	DBT
Dioktyltinnforbindelser	DOT

Polysykliske aromatiske hydrokarboner

PAH

Ftalater

Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Benzylbutylftalat	BBP
Dibutylftalat	DBP
Diisobutylftalat	DIBP

Bisfenol A

BPA

Siloksaner

Dodekametylsykloheksasiloksan	D6
Dekametylsyklopentasiloksan	D5
Oktametylsyklotetrasiloksan	D4

Benzotriazolbaserte UV-filtre

2-Benzotriazol-2-yl-4,6-di-tert-butylphenol	UV-320
2,4-di-tert-butyl-6-(5-chlorobenzotriazol-2-yl)phenol	UV-327
2-(2H-benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylphenol	UV-328
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4-(tert-butyl)-6-(sec-butyl)phenol	UV-350